UNIVERSITĀTES AVĪZE

LATVIJAS UNIVERSITĀTES IZDEVUMS

Iznāk kopš 1989. gada 7. septembra

Nr. 31 | 1990. GADA 27. APRILI | Maksā 2 kap.

STUDENTU PARLAMENTS LIETUVĀ

OSVALDS MARKKEVIČIUS pagājušajā gadā beidzis Viļņas universitātes Filoloģijas fakultāti, rudens pusē Studentu savienības konferencē ievēlēts par šīs organizācijas sekretāru. Kopš pirmajām izveidošanās dienām darbojies «Sajūdī», piedalās republikas studentu kustības koordinācijas padomes darbā.

Kar pirms diviem gadiem sākām domāt, kā labāk organizēt studentu kustību, sapratām, ka nebūs tā, kā savulaik komjaunatnē. Visi šobrīd pārlieku priecājas par brīvību, lai atkal masveidīgi mestos nezināmā pasākumā. Kam mūsu darbs neinteresē, to pat ar medu nepielabināsi. Domāju tomēr, ka pēc brīža studentu sabiedriskā aktivitāte pieaugs, un viņiem atkal rūpēs, kas notiek augstskolā un visā valstī.

Students — tā nav nekāda profesija, tāpēc neloģiski likās uzskaistināt arodbiedrību. Tā vietā izvēlējāmies arodbiedrības pārformēšanu par studentu savienību. Sasaucām konferenci, tikām galā ar veco vadību, un... visi nomierinājāmies. Jaunie ļaudis tagad vienā mierā domā, ka Savienībā ievēlēti cilvēki, kuriem var uzticēties, un cītīgi darbosies visu vietā. Ar tik mazu aktivitāti uz priekšu tikt nevarēs. Tiesa, tie, kuri saskaras ar grūtībām, jau tagad labi zina, kur mūs sameklēt. Skumji, ka sevi liek manīt padomju iekārtas atliekas — nekādi nevaram pierādīt, ka viena no sociāli vismazāk aizsargājamām ļaužu šķirām — studenti ir arī cilvēki. Pretīgi noņemties ar lietām, ko rada mūsu kaunpilnā nabadzība. Sēžam, piemēram, un dalām gultas, tādējādi izšķirot, kurš gulēs gultā, kā cilvēkam pieklājas, kurš uz grīdas. Varētu jau atmest tam visam ar roku, bet bez mums neviens cits ar to nenodarbosies. Atliek tikai sapņot par to, ka darbam vajadzētu virzīties pavisam citādi — risinot akadēmiskus un juridiskus konfliktus, kuru studentu dzīvē arī nav mazums.

Starp citām iecerēm iesākumā pavīdēja doma veidot mūsu studentu parlamentu uz politisko interešu pamata. Kura politiska organizācija saņemtu visvairāk balsu, tai arī tiktu nodrošināts parlamenta vairākums. Par laimi attapāmies, ka tādējādi joprojām komjaunatne var paturēt pārāk lielu ietekmi. Politiskais parlaments netika izveidots, un jāatzīst, ka politiskie uzskati ir katra paša darīšana. Mūsu parlamenta galvenais uzdevums ir demokratizēt sekretariāta darbu. Katra fakultāte tam deleģē divus studentus. Sekretāru izvēlam konferencē, viņš savukārt parlamentam piedāvā paša samoklētu vietnieku. Nepieciešamības gadījumā izveidojam komisijas, kuras darbojas divas trīs nedēļas. Galvenais, ka neaizmirstam — studentam vispirms jādomā par mācībām. Ja atliek laiks, var apvienoties uz kopēju interešu pamata. Patlaban vismasveidīgākās organizācijas, kurās iesaistījušies studenti ir skauti, «Jaunie lietuvieši» un «Nākotnes jaunieši» (tulkojums aptuvens). Pēdējās divas no tām apvieno ticīgo jaunatni. Līdz šim tās varēja darboties tikai emigrācijā, tagad daudzus arī Lietuvā aizrauj viņu sludinātās skaistās idejas, kuru pamatdoma — darīt labus darbus Lietuvas uzplaukumam. Studentu kustība no tā viisa itin kā stāv malā, bet ne jau tālab, ka nevēlētos palīdzēt jaunatnes organizācijām. Mēs sniedzam tikai notikumu vērtējumu, izrādām savu attieksmi pret politiskajiem strāvojumiem, bet nevēlamies ietekmēt jauniešu pasaules skatījuma veidošanos.

Visi strīdīgie jautājumi pie mums tagad aizslīdējuši otrajā plānā, jo šobrīd jānoturas. Normālos apstākļos diskutēt ir labi un apsveicami, bet mēs nevaram atļauties plūkties, jo katras lietuviešu domstarpības tiek iztēlotas pavisam greizi. Saprotam, ka vajag būt mierīgiem un pašiem negrūsties iekšā netīrumos. Pieklusuši arī strīdi republikas studentu kustības koordinācijas padomē, kuras darbs pamiris politisko notikumu iespaidā. Ar laiku šādas asociācijas nepieciešamība sevi noteikti pierādīs, patlaban gaidām, lai nostiprinās studentu organizāciju darbība uz vietām augstskolās. Ja rodas nepieciešamība atrisināt kādu problēmu, kas skar visu studentu intereses (piemēram, aizskriet uz Ministru Padomi, lai paprasītu ledusskapjus), tad rīkojamies kopīgi.

Lietuvas Augstākajā Padomē studentijas pārstāvja nav. Es domāju, ka tas mums par ļaunu nebūtu nācis, bet vairākums nolēma atbalstīt profesoru Sakalu, kurš tagad vada veselas divas — mandātu un ētikas komisijas.

Stāsta, ka senos laikos tikko kronētie karaļi kājām devušies uz universitāti, lai stādītos priekšā rektoram. Šodien demokrātiskās valstīs augstskola pakļaujas vienīgi parlamentam. Nu jau ticu — tā būs arī mums.

Uzklausīja
DINA JEFIMENKO

* * *

Ja studenti vēlas, viņi patiesi var kļūt vienoti, var kļūt spēks, ar kuru jārēķinās. Par to liecināja nesenā Lietuvas studentu manifestācija Viļņas ielās kad tūkstoši jauniešu atbalstīja Lietuvas brīvības un neatkarības centienus.

LTF STUDENTU APVIENĪBAS AICINĀJUMS

Neskatoties uz to, ka Brīvības vilnis ir nonācis līdz Baltijas valstīm, Viļņas ielās vēl joprojām, nakts aizsegā, braukā tanki. Iespējams, ka arī mēs drīz vien būsim spiesti iepazīt daudz tuvāk padomju kara tehniku. Tādēļ LTF SA aicina:

1) visas jaunievēlētās vietējās padomes parādīt savu attieksmi pret svešas valsts Bruņoto Spēku klātbūtni Latvijā, pasludinot savas teritorijas par demilitarizētām zonām;

2) pieņemt lēmumu izvietot uz savu vietējo padomju teritoriju robežām īpašu aizlieguma zīmi;

3) visus līdzdomātājus aktīvi iesaistīt šajā akcijā, neatkarīgi no vietējo padomju lēmuma.

* Priekšplānā Maskavas universitātes studenti.

FILOZOFIJAS DIENAS

kā jau katru gadu aprīļa otrajā pusē organizēja mūsu Universitātes filozofijas nodaļas studenti. Tajās piedalīties ar saviem patstāvīgajiem pētījumiem filozofijā bija ieradušies studenti no Kijevas un vairākām Krievijas augstskolām. Andra Dzeņa fotoattēlos dots ieskats šo dienu norisē.

* * *

Mēdz teikt, ka filozofija — tā ir no reālās dzīves bezgalīgi atrauta tukša plāpāšana. Jā, lai pierādītu šo apgalvojumu, ikdienas apziņa var sameklēt pietiekami daudz pamatojumu. Filozofijas vēsturē nevar sastapt daudz tādu filozofu, kas būtu spējuši savus atklājumus iemiesot savas tautas dzīvē, pie tam, nevis lai vestu tautu postā, bet gan lai darītu to laimīgāku. Lielākā daļa filozofu nav spējuši savus atklājumus izmantot pat savā personiskajā dzīvē.

Ir tikai viens FILOZOFS, kam izdevies patiešām īsteni un šī vārda patiesā nozīmē savienot sevī PATIESĪBU un DZĪVI, dot šo Dzīvi un Patiesību cilvēkiem, ar savu varonību un savu mācību parādīt cilvēcei ceļu, kas ved pretī gaismai, ceļu, kas ved pretī glābiņam no šīs pasaules meliem. Viņš atstāja aiz sevis avotu mūžīgai dzīvei tās eksistences dziļumos.

Filozofija nav zinātne šī vārda šaurā nozīmē. Filozofija — tas ir esamības veids. Tā ideāls ir mīlestība pret visu pasauli. Nevis nihilisms, nevis skepticisms un ne vienaldzība.

JOLANTA APINE

* Priekšplānā Kijevas universitātes topošie filozofi.

ATZĪT PAR POZITĪVU

Pirmdien LU Padomes paplašinātajā sēdē rektors profesors Juris Zaķis tikās ar kolektīvu, lai ziņotu par darbu (1989. marts — 1990. aprīlis), atbildētu uz jautājumiem, uzklausītu priekšlikumus.

Lūk, daži izvilkumi no tā, ko teica rektors.

— Par sava darba prioritātēm uzskatu: «Universitate, ģimene, zinātniski pētnieciskais darbs, ārpus Universitātes — padomju darbs.

LU Padomes prezidijs īsti nav sevi attaisnojis.

Varbūt iet tādu ceļu kā citās augstskolās — rektors liek priekšā prorektoru kandidatūras un padome vēlē, nevis apstiprina.

Studentu Padomes trūkums ir liels mīnuss. Līdz šim to aizstāja komjaunatne, daļēji studentu arodbiedrība. Tomēr šīs organizācijas padomes trūkumu nenosedz.

LU Padome ir kā likumdevējs orgāns, ko vada spīkers. Dekānu padome varētu izstrādāt politiku. Šāds klubs derētu arī studentiem.

Kā izturēties pret sabiedriskajām organizācijām? Pašlaik gatavojam otro satversmi (pirmā apstiprināta 1923. gada 23. martā). To vajadzētu Augstākajā Padomē apstiprināt.

Par mūsu diplomiem, grādiem utt. — tad tiem būs likuma spēks.

Pašlaik ir priekšlikums neatņemt saviem kolektīva locekļiem iespēju darboties dažādās sabiedriskās organizācijās. Korporācijas mums ir, bet partijas Universitātē nav jāveido. Nevajag teikt, ka Endziņa partija ir mūsu partija, tā ir viena no.

Ar līdzekļu pārdalīšanu to vairāk nekļūs. Ilūzija ir domāt: rektors, lūk- pārdalīs finanses, un viss kļūs labāk.

Ja runā par Universitātes autonomiju, ir jārunā arī par tās struktūrvienību autonomiju. Fakultāšu rīcībā ir nodots algu fonds, tātad arī pilnībā šīm fakultātēm pašām jāatbild par tā izmantošanu.

Mums jādara tas, ko dara visas augstskolas: vispirms jāatdalās no centra pakļautības, tad jāpalūkojas ,ko varam darīt kopā ar citām augstskolām.

Students šodien augstskolas dzīvē praktiski nepiedalās. Tāpēc vajadzētu būt līgumam starp augstskolu un studentu. Pašreizējā situācija stipri atgādina vengtura manieri: ja esi iestājies Universitātē, tad tev jāiet pa vienu nosprausto celiņu.

Vajadzētu nodalīt divas studentu darbības formas. Viņš iegūst: 1) akadēmisko izglītību, 2) profesionālo sagatavotību. Pirmā dod diplomu. Jācenšas, lai to starptautiski atzītu. Otrā der tikai Latvijai.

Valsts apņēmusies realizēt pilsoņu tiesības uz izglītību. Mēs to realizējam. Pašlaik uzņemšanas noteikumi ir mūsu rīcībā. Novāksim instrukcijas! Savu taktiku realizēsim stingri un droši!

Mēs saglabājam Austrumu sakarus, bet esam stipri pavērsušies uz Rietumu pusi. Tagad Latvijā veidojam augstskolu asociāciju, kas var iet ārpus republikas sakariem bez ministrijas. Orientācijai jābūt uz visām pusēm, kur vartm ko gūt. Esam starptautiskajā asociācijā, kur ir ap 800 augstskolu. Tām, piemēram, ir starptautiskās studentu kartes, kas dod zināmus priekšrocības. Tādas arī mēs varētu ieviest.

Rezumējot varētu teikt: paveiktais ir mūsu kopīgais darbs.

Mūsu studentu darbība ārpus Universitātes ir krietni labāk jūtama. Ar TF gādību tika panākts lēmums par kara katedru. Gaidu plaša mēroga studentu organizācijas parādīšanos. Vajadzīga studentu savienība, parlaments utt.

JAUTĀJUMI

— Vai rektors zina, kā dzīvo mūsu darbinieki?

— Universitātē dzīvokļu kooperatīvu veidot pašlaik nav iespējams. Varbūt vienīgi asociācijas ietvaros, kopā ar citām

— Kā piesaistām jaunos speciālistus, kam nav Rīgas pieraksts?

— Ja gribam saglabāt augstu līmeni, tad mums vajag savu fondu, lai piesaistītu no visas pasaules.

— Ja nākamgad valdība piešķirs kādu summu, kā to sadalīsiet?

— Nav rubļa bez īpašnieka. Mums ir aizmirsies, ka rubļus vajag ģenerēt. Tas ir jautājums par pārdali. Ja nav sākumā norādes, ka vajag īpaši zinātnei vai kam citam, tad lemj ekspertu padome. Neviena ekspertu grupa nav tiesīga izlemt, ka tas, kam nauda uzticēta, rīkojies nepareizi.

— Vai esat ticies ar republikas vadību par Universitātes budžetu?

— Līdz šim ar to nodarbojās tikai Maskava. Dzīvokļu lietas risina arodbiedrība. Pilsēta parasti atbild, ka mēs neesam tik izcili. Tagad jāsāk jauna uzbrukumu sērija.

— Ar kādām augstskolām mums ir līgumi?

— Pašlaik ir ar četrām Zviedrijas augstskolām. Tā ir tikai garantija par ekvivalenci. Triesta, Turīna, Brēmene saņem papildus finanses no saviem varas orgāniem par ārvalstu studentu apmācību. ASV mums pieteicās daudzi partneri.

Šaurā vieta ir līdzekļi. Kad Paegles kungs no ASV jautāja, kuri ir gatavi runāt angliski, pacēlās dažas rokas. Tā mēs nekur netiksim. Valoda vispirms ir jāiemācās.

DEBATES

J. STRAUHMANIS: Ja padome tiek depolitizēta, tad rektoram arī jābūt ārpus partijām. Virknei filozofijas katedru jābūt pie fakultātēm. Mums jāpāriet tikai uz vienu valodu — valsts valodu. Kā risinās atpūtas bāzu jautājumi? Jābūt telpu komitejai. Prorektorus jāvēlē — daļa kolektīva uzskata, ka prorektoru mums ir par daudz.

N. USTINOVS: Rektoram jāieņem stingrāka pozīcija attiecībā uz RTU, jo viņi liek mums pārlieku piekāpties. Rektoram jādod tiesības organizēt savu komandu — tikai zināmu līdzekļu ietvaros. Nevajag nolaisties līdz sīkumiem — lai rektors pats izvēlas prorektorus.

Ž. ILMETE: Mums ir 3 personālkompjūteru klases, bet apmācam 2000 studentus. Cik stundas nedēļā mācās studenti Sveicē? 600 stundas 1. kursā — tie, kas nav šauri speciālisti. Paplašinās kontakti ar ārzemēm. Kā uzņemt? Vajadzīgi reprezentācijas līdzekļi.

J. ROZENVALDS: Mums jāapspriežas par valodām. Rīgas Humanitārā institūta ideja vēl nav mirusi. Mums jāpiesaista cittautieši, lai viņi tuvinātos mums.

Par algām — te jānosaka «šķēres», lai būtu zināma sistēma, nevis voluntārisms.

R. BĒRTULIS: Atbalstu J. Štrauhmaņa teikto par LU perspektīvu. Pilsētas arhitektam G. Asarim rūp, kur atrast vietu Universitātes ēkām, piemēram, bibliotēkai. Visvalža ielā pretī fakultātei mums neizdevās platību dabūt. Tagad redzam, ka citiem tas izdevies. Nav izveidota komisija, kas izstrādātu kritērijus par algu fondu.

I. VĪTOLS: Pēdējos gados Universitātē pasniedzēji māca tā, kā liek sindsapziņa. Tas ir individuāli, bet kolektīva dzīve iet vecā gultnē. Kā veidosies jaunas katedras? Kā samazināsies kādas fakultātes finansēšana? Jābūt reglamentam.

Vajadzētu būt ceļam: atnāc pie manis, sasauksim padomi, izlemsim. Tas ir administratīvs ceļš. Taču vajag iekšējas likumības, kas stabili šos procesus nosaka. Vajag stimulēt skaidrību visur.

A. SILIŅŠ: Rektoram veicies tur, kur viņš vairāk spēj. Daudz paveikts starptautiskajos sakaros. Ir daudz brīvības, bet visās lietās priekšrakstus no viņa negaidiet. Jādomā par tiešām prorektoru vēlēšanām. RTU komanda reizēm izrādās stiprāka. Ja mums nebūs profesoru, pie kuriem studenti grib mācīties, tad nākotnes nebūs.

V. IVBULIS: Padomei jābūt mazākai, lemt spējīgākai. Saimnieciskie jautājumi jāizlemj darba kārtībā. Mēs pārāk šķiežam laiku. Būtiski jautājumi mums pazūd no darba kārtības. Piemēram, par valodu likumu Universitātē, kas nebija pietiekami pamatīgs; par sabiedriskajām zinātnēm jāpārrunā kompleksi, par Latvijas ekonomiku.

Prorektori atbild ne tikai rektoram, bet arī Padomei.

I. FORANDS: Nevajag dzīt ķīli starp augstskolām. Mums jāturas vienkopus. Pagājušajā gadā mūsu ekonomiju valdība izņēma no budžeta. Te jāprotestē kopīgi. 2,8 miljoni rubļu tika pagājušajā gadā LU Skaitļošanas institūtam, Politehniskajam — 1,4 miljoni. Šogad otrādi — LU mazāk. Par to vajag atklāti pateikt.

Līdz šim Maskava svilpa savā svilpītē, Rīga — savā, bet izglītība nebija modē nekur. Asociācija būtu spēcīgāka, ja nepakļautos ministru kabinetam — tai būs ārpus resora statuss un tā griezīsies pie likumdevējiem — Augstākās Padomes.

*

LU Padome, vienam atturoties, balsoja par to, lai rektora darbību atzītu par pozitīvu.

Sēdē piedalījās

AIVARS JANSONS

KĀDA VIETA IR PAMATNĀCIJAI?

Vienā no iepriekšējiem numuriem publicējām LU LNNK grupas aicinājumu sadarboties, lai vērstu sabiedrības uzmanību uz latviešu nācijas kritisko stāvokli. Šoreiz piedāvājam sarunu ar trijiem šī aicinājuma autoriem — Fizikas un matemātikas fakultātes docentu OĻĢERTU DZENĪTI, Vēstures un filozofijas fakultātes studentiem INGMĀRU BISENIEKU (III k.) un GINTU APALU (V k.).

— Tātad ir izveidojusies neliela domubiedru grupa, kuru satrauc latviešu nācijas liktenis. Kāds ir jūsu darbības mērķis?

Oļģerts Dzenītis: Notikumu attīstība Latvijā rada neizpratni par to, kāda vieta šai kontekstā paredzēta pamatnācijai. Mūs vieno šādi uzskati: katrai tautai, tāpat kā ikvienam cilvēkam ir tiesības eksistēt; tautas iznīkšana ir milzīgs zaudējums visai cilvēcei un paātrina civilizācijas bojāeju; uzskatām, ka latviešu tautas eksistence ir apdraudēta. Tādēļ mēs — neliela domubiedru grupa — sākām veidot īpašu programmu, kuras mērķis ir aizsargāt latviešu tautu.

— Ar šīm idejām sākās mūsu atmodas vilnis . . .

Gints Apals: Jā, toreiz gandrīz visi politiķi runāja par demogrāfiskās situācijas atveseļošanu. Pašlaik par šiem jautājumiem klusē. Laikam jau vadošie politiķi uzskata, ka brīvas Latvijas valsts uzcelšanai nepieciešama absolūti visu cittautiešu līdzdalība. Domāju, ka tā ir kļūda. Latvijas valstiskuma atjaunošana ir latviešu nācijas pašnoteikšanās gribas izpausme, tā notiek pamattautas interesēs.

— Tomēr Tautas frontes nostāja šajos jautājumos ir mainījusies.

O. Dzenītis: Šai sakarā es nocitēšu LTF Domes pirmsvēlēšanu paziņojuma fragmentu: «LTF vēršas pret jebkādu nacionālo kritēriju izvirzīšanu iedzīvotāju īpašuma tiesībās, ienākumu sadalē, tiesībās ieņemt vadošus amatus un citās sfērās.»

Tas nu ir gandrīz vai pilnīgā saskaņā ar pēckara kompartijas viedokli. Jāizšķiras vai turpināt nebeidzamos reveransus cittautiešu priekšā, vai aizsargāt savu tautu. Abus realizēt mūsu apstākļos nevar. Neredzu iespēju lai kopīgajā posta fonā radītu paradīzi visiem. Tādēļ šādu LTF taktisko gājienu uzskatu par tuvredzīgu.

G. Apals: Runājot par taktiku, rodas iespaids, ka tās vārdā zaudējam kopējo mērķi — cīņu par latviešu nācijas izdzīvošanu. Esmu pārliecināts, ka pār Latviju drīz velsies kārtējais imigrantu vilnis. Šādu «cunami» izsauks ģimeņu apvienošanās vēlme. Tās pamatā būs dzīves līmeņa atšķirības starp PSRS un LR.

— Vai Tu gribi teikt, ka PILSONĪBA tā ir vienīgi latviešu monopols?

G. Apals: Nekādā ziņā! Uzskatu, ka pilsonības institūtam jānodrošina pamatnācijas kontrolpakete — latviešu īpatsvaram jātuvinās 1940. gada līmenim.

Attiecībā par minoritātēm. Te, manuprāt, nedrīkst vadīties tikai pēc republikā nodzīvotā ilguma, vai latviešu valodas zināšanu līmeņa. Obligāti jāņem vērā arī lojalitāte pret LR.

— Kādu Tu prognozē situāciju, ja šī kontrolpakete nepiederēs latviešiem?

G. Apals: Valsts būs iekšpolitiski stabila un saglabās demokrātisku pārvaldes mehānismu tikai tad, ja pamatnācija republikā būs lielāka nekā puse. Pretējā gadījumā — grūti panākt stabilitāti.

Tādēļ šos procesus vajadzētu regulēt un ievirzīt mierīgā gultnē. To var panākt valsts politiskas līmenī, īstenojot latviešu nācijas intereses.

— Kā jūs to saprotat?

O. Dzenītis: Mēs nepropagandējam cittautiešu izsūtīšanu vai pazemošanu. Taču nedrīkst visai imigrantu masai solīt tādas pašas tiesības kā faktiskajiem Latvijas pilsoņiem. Izvirzot stratēģiskos mērķus, tie jārealizē korekti. Tā, kā to pieļauj starptautiskās tiesības un ANO lēmumi. Pašreizējā situācijā latviešu tauta dabiskās konkurences ceļā nespēj izdzīvot. Tai var palīdzēt tikai ar valstisku aizsardzību.

— Vai no visa iepriekš teiktā varam secināt, ka solījumi piešķirt pilsonību visiem, kuri to vēlas, ir bezatbildība pret latviešu tautu?

G. Apals: Ja nu tā ir vienīgi taktika, tad, savukārt, neētiska pret cittautiešiem. Tieši tas, ka netiek pateikti īstie mērķi, var modināt Latvijas minoritātēs sajūtu, ka viņi tiek krāpti. Vienīgi patiesība ļaus vienoties par Latvijas tālāko likteni. Tādēļ jāveic milzīgs darbs, lai cittautiešiem izskaidrotu, cik apdraudēts ir latviešu nācijas liktenis.

P.S. LU LNNK atbalsta grupa, kuru pārstāvēja mani sarunas biedri, lūdz līdzīgi domājošos zvanīt pa telefoniem: 227771, 565898, kā arī atgādina, ka grupas sanāksmes notiek katru pirmdienu Raiņa bulv. 19, 14. auditorijā 16.30.

IVETA MEDIŅA

Ты записался гражданином?

Очень не люблю, когда кто-нибудь попадает в ловушку. Будь то литовец — жертва лозунга «Литва была и будет советской». Или русский, прозванный оккупантом, но возможностью уехать не обеспеченный.

Нужен ли будет кому-нибудь такой — гражданин Латвии поневоле? Мой собеседник — председатель университетского отделения Народного фронта, заведующий кафедрой экономической географии университета ЯНИС ШТРАУХМАНИС.

— Гражданство можно и не менять, практических минусов это не принесет. Я за то, чтобы все жители будущей свободной Латвии, в том числе и граждане СССР, имели равные права — исключая право участвовать в выборах. Например, право на жилье имеет каждый человек, и потому даже при решении такого насущного вопроса, как жилищный, наличие или отсутствие гражданства Латвии не может иметь значения.

— Раньше человек, приезжающий в республику, не знал, что его ждет необходимость выучить язык, например, или обучить ему своего ребенка настолько качественно, чтобы он мог поступить в университет на латышский поток. Когда человек эмигрирует во Францию, он знает, что без французского языка не обойтись, а здесь он просто не рассчитывал на те неприятности, которые сейчас с ним происходят, и трудно не принять это за ущемление прав: раньше они были, а теперь их отнимают.

— Нет, все должно стать на свое место. Если приезжаешь — гражданство принимать не обязательно, но законы данного государства признать необходимо. Правильно: человек должен знать, что его ждет. Надеюсь, теперь заблуждений не будет.

— А русским, приехавшим сюда раньше, наверное, должна быть обеспечена возможность возвратиться в Россию? Пока я реальных возможностей не вижу. Предлагается выплатить человеку денежную компенсацию, чтобы он мог в России купить дом. Для выходцев из села это решение проблемы. А как быть тем, кто себя вне города не представляет? В городе-то прописку себе не купишь?

— Нет, предлагать только деньги и отсылать на все четыре стороны — значит применять метод финансовой депортации. Необходимо организовать бюро по формированию трудовых ресурсов — чтобы человек сначала нашел себе место, а потом уже получал компенсацию. Кстати, почему Вы забыли о квартирном обмене?

— В мою коммуналку, например, никто не пойдет. Второе. Обычное требование: если отсюда выезжают два человека, нужно, чтобы и сюда приехали двое. А что делать, если здешняя прописная норма — недостаточная для двоих? Такие обмены не разрешаются. Третье. Есть населенные пункты с возрастными ограничениями в прописке. Что мне делать со своей мамой? То есть, при нынешних законах квартирного обмена, масса людей оказывается вынужденной оставаться на земле, где при любом конфликте предлагается: «Ну уезжай, если тебе здесь плохо!» А уехать-то пока могут только одинокие, свободные от детей и родителей люди, — кстати, только такие и сюда приезжают (о военных я не говорю). Стать лимитчицей, уехать на очередную комсомольскую стройку и жить в общежитии? А моя пожилая мама? Может быть, стоит вопрос обмена решать на уровне договора с правительством Советского Союза — чтобы безнадежные случаи к минимуму свелись?

— Видите ли, нам тоже не все равно, кто сюда приедет.

— Я Вас понимаю, только давайте взвесим: на одной чаше весов — невозможность вернуться на родину, на второй — нюанс: вновь прибывший языка не знает. Выучит, он ведь теперь в курсе, на что идет.

Есть еще вариант. Когда Литва впервые намекнула о возможной независимости, в московское постпредство республики стали приходить люди, уставшие быть гражданами СССР, — просить литовского гражданства. Так почему не организовать целенаправленный квартирный обмен именно с ними — с теми, кто впоследствии явно не станет митинговать против отделения от СССР? Это рассосало бы грядущие трудности в переговорах с Союзом и помогло бы хоть кому-то миновать ловушку, в которую нас загнала система прописки. Или почему бы не строить в российских городах кооперативные дома — на все ту же «денежную компенсацию»?

— Надо, конечно, искать пути решения этой проблемы. Согласен: назревают переговоры на уровне правительств, но пока, я думаю, вторая сторона к ним не готова — даже в случае с Литвой.

— А наша сторона готова?

— Еще в первой программе Народного фронта подчеркивалось: в новой ситуации обязательно думать обо всех, ни один человек не должен остаться в обиде, каждый должен иметь право выбора. Просто если Вы решите, что Ваше место здесь, — пожалуйста, нет проблем, а если решите уехать, то, мое глубокое убеждение, ехать нужно туда, где Ваши руки особенно необходимы. А выбирать именно город, наверное, сейчас — роскошь.

— Извините, пожалуйста, но иногда мне кажется, что есть такая скрытая надежда: отделится Латвия от Советского Союза, и русские хлынут, например, во Францию. Это решило бы все проблемы — жилищные, демографические...

— Не думаю, что это произойдет. Отбор граждан в других государствах настолько жесток, что выгоднее все же оставаться здесь, чем превращаться во французскую посудомойку.

— Тогда нынешняя демографическая ситуация, вызывающая такое беспокойство у латышей, окажется как бы законсервированной. Честно говоря, мне очень трудно представить себе государство, наполовину состоящее из инородцев. Аналогов в истории нет. В случае, например, с Чехословакией и чехи, и словаки живут на своих исконных землях.

— Нет-нет, вспомните, в Швейцарии равны три языка — немецкий, французский и итальянский, и никаких проблем. А Америка?

— Ну, в Америке аборигены просто самоустранились. И Швейцария, и Америка совсем не наш вариант.

— А в нашем варианте зато легче обеспечить равноправие. История показывает: чем больше удельный вес коренной нации, тем возможнее некоторая некорректность по отношению к другим нациям. А с прекращением миграции наша демографическая ситуация стабилизируется: реальные показатели рождаемости и смертности латышей и нелатышей — примерно на одном уровне.

Латвия всегда была многонациональным государством, и все понимают, что такой она и останется — многонациональной. Я оптимист, и считаю, что независимую Латвию мы не только должны, но и — будем строить все вместе.

— Спасибо за беседу.

Людмила МЕТЕЛЬСКАЯ.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

В лютеранской кирхе по адресу: улица Эзермалас, 28 (Саулесдарзс, последняя остановка 2 и 9 автобусов) возобновились богослужения на русском языке. Новый приход здесь собирается по по суботам, в 17.00.

В ДРУГИХ ВУЗАХ

— Я всей душой за отделение Литвы, — говорит корреспондент газеты «Ленинградский университет» Галина Гаврилова. — Потому что статья Конституции СССР о праве наций на самоопределение вплоть до отделения — однозначна, она не допускает двоякого толкования. Ее по-другому понять просто трудно. Интересно, что в России имперское мышление вполне бескорыстно: здесь уверены, что Литве действительно станет только хуже.

А по поводу того, что нужно решать и думать, как быть с заводами и фабриками, давайте вспомним революцию 17 года: заводы перешли в ведение новой власти, и мало кто из революционеров думал, что здесь что-то не так. Сейчас, если только не считать республики колониями, должно произойти то же. Думаю, это искусственно созданная проблема. Мне стыдно за угрозы центра применить экономическую блокаду — примерно так же, как стыдно за ввод войск в Афганистан, Венгрию и Чехословакию.

Интересно, что с оккупацией столкнулся каждый из нас — оккупация партийная произошла на всей территории Советского Союза. И имперским мышлением, как оказалось, больны не одни только представители русского народа. Обратите внимание: Грузия хочет отделиться от Советского Союза, но вариант от деления без Абхазии себе не представляет. Значит, считается, что свое будущее обхазцы определять не вправе?

* * *

Народный депутат ЮРИЙ АФАНАСЬЕВ, один из лидеров Межрегиональной группы, на встрече со студентами, преподавателями и работниками Ленинградского университета, в частности сказал:

— Если говорить о самой сокровенной цели, как она мне представляется, — это идея прощения всем всего, что было до сих пор. Если этого не состоится, мы будем жить в гражданской войне. Эта гражданская война будет полыхать не только между различными политическими силами, мы никогда не сможем обрести внутреннего личного покоя и общество будет находиться в состоянии психоза.

Предлагают — давайте очистим кремлевскую стену от преступников. Давайте начнем... А на ком остановимся? Подумаем, кого из достойных там не хватает, и будем заниматься всесоюзным переселением мертвецов...

* * *

Сегодня через весь антаблемент главного здания МГУ на Ленинских горах идет надпись: «имени М. В. Ломоносова». А ведь зимой 53-го года примеряли на этом месте совсем другую скрижаль: «имени И. В. Сталина». Несколько раз с инспекторскими визитами на стройке был сам Берия. Шефом МГУ был генерал от НКВД Комаровский. А кадры? Свезенные со всей Руси великой деревенские девушки, солдаты-первогодки, ну и, разумеется, «зона»...

К финалу оказалось, что первоначальная сметная стоимость превышена почти в два раза. Напоминать бы об этом почаще тем, кто утверждает: «При Сталине был порядок!» Проектировщики порою работали по 18 часов в сутки. Тут же, в мастерских, и жили. В авторском квартете — Л. Руднев, академик архитектуры С. Чернышев, П. Абросимов, автор Театра имени Вахтангова на Арбате, и А. Хряков — не было ни творческого, ни просто человеческого согласия — проект шел по принципу «кто во что горазд». Дейнека со своей группой должен был выполнить 64 портрета великих ученых в мраморной (флорентийской) мозаике. Корифеи мировой науки всех времен! Дейнека явно обеспокоен: в выданных ему материалах недостает некоторых «исходных данных», фотографий. «Как это нет портретов? Кого нет конкретно?» — «Ну вот хоть китайского корифея!» — говорит Дейнека. — «А какой там век?» — «Четырнадцатый». — «Дорогой! Тогда не было фотографий! Вы что, не можете придумать китайского ученого?»

Но в общем работа шла нервно, трудно. За ошибки можно было и головой поплатиться. Университет рос не сказочным чудом, а тяжкими усилиями тысяч людей. «Зато — результат!» — скажут некоторые. А что результат?

Грандиозная махина главного здания (более миллиона кубометров!) — материализованный символ того, как все делалось наоборот. Это иррациональная архитектура. Здесь тысячи, десятки тысяч тонн бетона и камня (лишних, ненужных!) мертвым грузом висят на перекрытиях. И таких ложных элементов множество. Колонны, которые ничего не несут, мраморно-монументальная облицовка стен, а по сути просто тонких перегородок, мощные пилоны (чистая бутафория!), подвесные потолки с ложными балками и кессонами... Один только Бог знает, какой поистине огромный объем здесь украден у пространства, омертвлен!..

После апофеоза МГУ и высотных зданий советская архитектура словно выдохлась: почти без передышки она устремилась в создание другого, противоположного по направленности, но тоже иррационального мира, в котором господствовали не муляжная роскошь и великолепие, а неприкрытая нищета «хрущоб».

Ю. СОМОВ,
кандидат искусствоведения, архитектор.

ГОТОВИМСЯ К ЛЕТУ

(Продолжение. Начало в предыдущем номере).

◆ Если утром натощак съесть половину грейпфрута, работа кишечника значительно улучшится.

◆ Сочетать цитрусовые с другими плодами не рекомендуется.

◆ Лимонный сок диетологи советуют сочетать с медом. Народные врачеватели одним из средств сохранения молодости считают смесь одной чайной ложки лимонного сока, одной чайной ложки чуть подогретого или жидкого меда и одной столовой ложки растительного масла.

◆ При сборе красной смородины не отделяйте ягод от веточек.

◆ Рябину сушат в духовке при 70—75 градусах, размалывают в порошок и посыпают им различные салаты, овощные блюда и каши.

◆ Свежие, промытые и подсушенные ягоды черники кладут в простерилизованные банки или молочные бутылки и заливают кипящей водой. Банки закатывают, а на бутылки надевают простерилизованные детские соски. Такая черника простоит в прохладном месте всю зиму.

◆ Наверное, целесообразно подчинять свой стол принципу «трех польз»: если за день человек съел три указанных в списке особо ценных продукта, то он может считать свое питание полноценным. Итак, особо ценные продукты: чеснок, лук репчатый, клюква, брусника, черника, земляника, крыжовник (особенно недозрелый), черная смородина, малина, рябина красная, напитки из плодов шиповника или боярышника, сырая тыква, лимон, все свежие овощные и фруктовые соки, курага, урюк, чернослив, инжир, финики, изюм, орехи, семечки подсолнечника и тыквы, хрен, смесь лимона и апельсина (с цедрой), пыльца цветочная, перга, яблочный уксус, сок молодых одуванчиков (сныти, крапивы, листьев березы, липы), сельдерей, соя, соевая мука, любой травный чай, зеленый чай и зеленый кирпичный чай, порошок из сухих листьев малины, пророщенные зерна, злаков, кунжут, морская капуста, кукурузное масло.

Из книги И. ЛИТВИНОЙ «Три пользы».

Ātrāk apzināt atbalstītājus

LU partijas komitejas sekretārs docents AIVARS ENDZIŅŠ informēja partijas sekretārus par dažiem organizatoriskiem jautājumiem pēc LNKP plēnuma.

— Līdzās LNKP piekritēju organizēšanas darbiem, LU izveidota alternatīvā partijas komiteja (uz PSKP platformas), ko vada Gaitis Grantiņš no politekonomijas katedras. Acīmredzot šīs divas struktūras turpmāk pastāvēs. Tagad katram jāizšķiras, kurā partijā viņš būs. Piespiešana vai citāda ietekmēšana te nav pieļaujama. Sākot ar 10. maiju tiks uzsākta jauno LNKP biedra karšu izsniegšana. Par partijas biedra stāžu tiks uzskatīts viss periods, kopš iestāšanās PSKP.

Jautājums ir: vai ir lietderīgi saglabāt pirmorganizācijas fakultātēs? Ir priekšlikumi Aspāzijas bulvārī veidot atsevišķu bloku, tāpat Visvalža ielā. Jābūt skaidrībā par katru cilvēku. Sekretāriem jāsniedz ziņas, cik pāries uz neatkarīgo kompartiju, cik paliks uz PSKP platformas. Iesniegumus par izstāšanos no PSKP jānodod partijas komitejā šonedēļ. Maija vidū iecerēta LNKP pilsētas konference. LNKP durvis paliek atvērtas visiem. Kā šodien, tā turpmāk.

Agrāko pirmorganizāciju lietvedība un dokumentācija jānodod partijas komitejā, arī zīmogi. Seifi ir un paliek LU īpašums. Kandidāti, kas grib iestāties LNKP ,tāpat kā pārējie, izpilda pagaidu reģistrācijas kartītes.

Papildus informāciju sniedz Vēstures un filozofijas fakultātes dekāns, docents **Juris Rozenvalds:**

— Pirmajā maijā paredzēts nolikt ziedus trīs vietās: pie 1905. gada pieminekļa Daugavmalā, Grīziņkalnā un pie Raiņa pieminekļa. 9. maiju uztveram kā prethitleriskās koalīcijas uzvaru, kā miera svētkus. Ieroču žvadzināšana šeit piedienīga nav.

Kas attiecas uz LNKP parlamentāro darbību, tad iecerēts izveidot parlamenta grupu. Iespējams, ka to vadīs Alfrēds Cepānis.

AIVARS JANSONS

KO LIECINA ANKETAS?

Mūsu avīzes 9. februāra numurā tika minēta viena no LTF nodaļas aktivitātēm — anketēšana par krievu plūsmas studentu attieksmi pret valsts valodu. Ar grupu vadītāju starpniecību septiņās fakultātēs izplatījām 120 anketas, bet saņēmām nedaudz vairāk par 70.

Daļa anketu (aizpildītu!) esot klejojušas, jo, lūk, nav saprasts, kas tas ir. Un paldies juristiem, kas paši (bez anketām!) aptaujāja vakara nodaļas studentus.

Tagad par rezultātiem, kas mūsuprāt, atsevišķas, ne visai priecīgas, tendences apstiprina. Lai gan, protams, šo anketēšanu par pilnīgi reprezentatīvu uzskatīt ir grūti.

Uz pirmo jautājumu par latviešu valodas nepieciešamību LU absolventam, atbildes vairumā apstiprinošas. Bet būsim ļoti uzmanīgi, jo ap 44% anketēto uzskata ,ka valodu zināt vēlams, bet nav obligāti. Un jau **otrais jautājums: «Kāda, jūsuprāt, ir jūsu latviešu valodas apguves pakāpe?»** teikto apstiprināja. No 71 — 35 atbildēja, ka saprot gandrīz visu, bet grūti atbildēt. Kā viņiem palīdzēsim? Varbūt, runājot latviski, nevis mainot valodu.

Atbildēs uz **trešo jautājumu par vēlmi apgūt valodu,** tikai daži to noliedza. Bet Universitātē šis stāvoklis ir daudz nopietnāks.

Ar ceturto jautājumu mēģinājām noskaidrot, ko mūsu anketējamie paši dara, lai apgūtu latviešu valodu. Gandrīz puse atbilžu liecina, ka cenšas runāt latviski, skatās mūsu TV un mācās. Bet latviešu valodas kursus apmeklē tikai deviņi un daiļliteratūru latviešu valodā mēģina lasīt tikai viens! Tātad atkal nekritīsim eiforijā, jo stāvoklis vēl nebūt nevēršas uz labo pusi. Un tāpēc ar nākošo jautājumu saņēmām atbildi **par Universitātes** palīdzību apgūt latviešu valodu. 47 atbildes (no 71) pilnīgi noliedz šādu palīdzību, 22 liecina, ka darīts ir par maz. Tieši pēdējais apstiprinājums, manuprāt, ir tuvāks īstenībai, jo kaut kas jau tiek darīts katrā kolektīvā.

Tomēr galvenais ir radīt LATVISKU VIDI Universitātē, lai radītu un pastiprinātu vēlmi apgūt valsts valodu. Pagaidām taču fakultātēs ir intervide ar lielāku vai mazāku latvisku pieskaņu.

Iepriecina, lai gan nepārliecina, atbildes, ka vairums anketējamo zin Valodu likumu. Kaut vai tāpēc, ka neesmu lietas kursā, kādi pasākumi ir veikti, lai šo likumu popularizētu (šā vārda labākajā nozīmē).

Mēģinājām noskaidrot arī, **vai valsts valodas nezināšana apgrūtina studentu dzīvi.** Jā, tiešām apgrūtina, bet ne sazināties ar studentiem, pasniedzējiem, administrāciju, bet gan iekļaušanos sabiedriskajā dzīvē. Kā gan var iekļauties, ja krievu plūsmas studenti paši ir sabiedriski slinki? Cik neesmu lūdzis mūsu ģeogrāfus — krievu plūsmas studentus izveidot Jauno ģeogrāfu skolu ar apmācību krievu valodā. Nekādas atsaucības. Ar latviešu studentiem lieliski sadarbojas tie, kuri zin valodu. Tātad pašiem krievu plūsmas studentiem jākļūst aktīvākiem un jāpārvar slinkums valodas apguvē. Savukārt mums viņiem aktīvi jāpalīdz, nevis ar sašutumu jāvēro, kā darbojas tādi ideologi kā, piemēram, T. Ždanoka.

Nobeigumā īsi par anketējamo kontingentu. Vairāk nekā pusi atbilžu saņēmām no I—II kursu studentiem, bet tikai vienu no V kursa. Tas, protams, ietekmēja atbilžu raksturu.

Šī nelielā anketēšana, kuru palīdzēja sagatavot docents P. Laķis, apstiprināja, ka mums visiem vēl ļoti daudz jādara, lai cittautībniekiem rastos patiesa vēlme apgūt valsts valodu un cieņa pret to.

JĀNIS ŠTRAUHMANIS,
LTF LU nodaļas valdes priekšsēdētājs

Varbūt kaut ko nodibināsim?

Pēdējā laikā jaunas organizācijas rodas kā sēnes pēc lietus. Piemēram, klusajā sestdienā — 14. aprīlī — radās vismaz divas: Latvijas Neatkarīgā komunistiskā partija un Latvijas Jaunatnes Sarkanais Krusts (LJSK). Par to otro gan jāsaka, ka īsti nodibināta tā vēl nav, jo paredzētās dibināšanas konferences vietā notika sanāksme, kurā izveidoja iniciatīvas grupu organizācijas oficiālai radīšanai.

Šī pasākuma iniciators bija ārsts un deputāts Vladimirs Konovalovs, ārsts Lauris Līcītis un daži Medicīnas institūta pirmā kursa studenti. To, ka šī viņiem bija pirmā paši dibināmā organizācija, varēja just visā sanāksmes gaitā un sarunās pēc tam.

Neviens īsti nezināja, kāda būs organizācija — sabiedriski politiska vai apolitiska, ar ko tā nodarbosies, vai būs līdzīga 1923. gadā dibinātajam Latvijas Jaunatnes Sarkanajam Krustam (kā to vēlējās šīs kustības veterāns, kas arī piedalījās sanāksmē), vai veidosies uz gluži jauniem principiem kā asociācija.

LSJK veterānes bija ļoti aktīvas un kaujinieciski noskaņotas. Rezultātā sapulce nosprieda Latvijas Jaunatnes Sarkano Krustu atjaunot tādu, kāds tas bija pirms kara. Un tas arī bija vienīgais konkrētais lēmums. Tādēļ spriest par organizācijas mērķiem un uzdevumiem varam tikai no statūtu projekta:

LJSK mērķi:

— sekmēt tautas veselības uzlabošanos,

— ekoloģiskās krīzes objektīva un neatkarīga izgaismošana, sabiedriskās domas aktivizācija ekoloģiskās situācijas uzlabošanai,

— Latvijas medicīnas skolas tradīciju kopšana un popularizācija,

— jauniešu medicīniskā izglītošana,

— žēlsirdības kustības aktivizēšana un koordinēšana,

— seno tautas tradīciju popularizēšana,

— sabiedriskās uzmanības pievēršana vecu cilvēku, invalīdu, slimu bērnu, bāreņu un grūti audzināmo bērnu problēmām.

Lūk, cik plaši un cildeni uzdevumi. Bet mēs nedrīkstam aizmirst, ka ar šo «sekmēšanu», «apzināšanu», «kopšanu» utt. nodarbojas vismaz savs desmits jaunradītu organizāciju. Nodarbojas, bet nekā padarīt nevar.

LJSK veidošanas informators Lauris Līcītis saka: «Tāpēc, ka nav jauniešu atbalsta». Jā, uz pirmo sapulci, kaut gan par to bija plaša informācija, ieradās kādi 30 cilvēki, no kuriem labi ja trešdaļa bija jauniešu. Par ko tas varētu liecināt? Vai jaunatnei jau būtu apnikušas jaunas organizācijas?

Vecākai paaudzei tās patīk vēl tīri labi. Un galu galā — vai nav vēl pāragri spriest par jauno organizāciju lietderību un dzīvotspēju, ja to aizsākums ir bijis tik haotisks un neapdomāts.

Un vēl. Iesaku jums (it sevišķi topošajiem žurnālistiem un filologiem) biežāk apgrozīties jauno ārstu sabiedrībā. No šīs sanāksmes es guvu visai interesantu apzīmējumu — urogīna (tas nozīmē — neatliekama) vajadzība.

Tātad. Latvijas Jaunatnes Sarkanā Krusta dibināšanas konference vēl tikai priekšā. Tāpēc mums ir laiks pajautāt sev un kustības iniciatoriem, vai šādas organizācijas dibināšana patiesi ir urogīna vajadzība, vai tikai savu ambīciju un ceļotkāres (jo visu jauno organizāciju vadība taču centrē uz ārzemēm pieredzes apmaiņai (?)!) apmierināšana?

ILZE NAGLA

«Dancis» iet uz augšu

22. aprīlī VEF Kultūras un tehnikas pilī pirms X Latviešu Deju svētkiem žūrijas priekšā stājās un savu meistarību rādīja visi Rīgas Tautas deju ansambļi (izņemot TDA «Liesma», kas koncertē ārzemēs). Žūrijas sastāvā bija tādi tautas dejas speciālisti kā Ingrīda Saulīte, Uldis Žagata, Harijs Sūna un citi.

Skates otrajā daļā uz skatuves nāca arī Latvijas Universitātes TDA «DANCIS», kuru pašlaik vada Rolands Juraševskis, lai kopā ar pārējiem Nopelniem bagātajiem kolektīviem — «Vektoru», «Rotaļu», «Viju», «Līgo», «Ivušku» — pierādītu savu gatavību Deju svētkiem.

Katrs kolektīvs žūrijas un skatītāju vērtējumam sniedza trīs dejas. «Danča» izpildījumā varējām redzēt izlozētās «Stūru stūriem tēvu zeme», «Jautrās dzirnavas» un izvēles deju «Alsungas polka». Žūrija kolektīvu sniegumu vērtēja pēc 25 punktu sistēmas, un rezultātā visaugstāko atzīmi ieguva tieši TDA «Dancis», — 24,7. Skatoties pēc atzīmēm, tālāk ansambļi sarindojas sādā secībā — «Rotaļa», «Līgo», «Vektors», «Ivuška».

Taču, kā atzina Ingrīda Saulīte, ne jau punktos vērtējama dejotgriba un dejotprasme. Galvenais ir nevis, kurš augstāk un tālāk aizlēks, bet kurš pratīs ielikt dejā savu raksuru, lai katrs kolektīvs būtu individualitāte, bet katrs dejotājs uz skatuves — personība.

Sajūsmas pilnās atsauksmes gan pēc skates, gan pēc koncerta Operā, (kas notika dažas dienas agrāk), liecina, ka «Danča» uzstāšanās tautas dejas gardēžiem sniedz patiesu gandarījumu, un kolektīvs ir gatavs šīs vasaras Deju svētkiem.

I. V.

SPORTS

APSVEICAM!

Latvijas Universitātes sieviešu basketbola izlasi (treneris A. Ansons) par izcīnīto 2. vietu republikas čempionātā.

* *

LU «Lielās Balvas» izcīņas kārtējā posmā zibensturnīrā minifutbolā sievietēm 14 komandu konkurencē uzvarēja Fizikas un matemātikas fakultātes komanda. Viru grupā — deviņu komandu konkurencē par uzvarētājiem kļuva Juridiskās un Filoloģijas fakultātes apvienotā komanda.

* *

Superfināla spēles par LU čempiona titulu rokasbumbā vīriešiem notika 26. aprīlī pl. 19.00 pasniedzēji — fizmati, pl. 20.20 juristi — vadibnieki.

Līdz redakcijas slēgšanai rezultāti vēl nebija zināmi.

SPORTA KLUBS

VISI UZ LATVIJAS UNIVERSITĀTES TŪRISTU SALIDOJUMU!

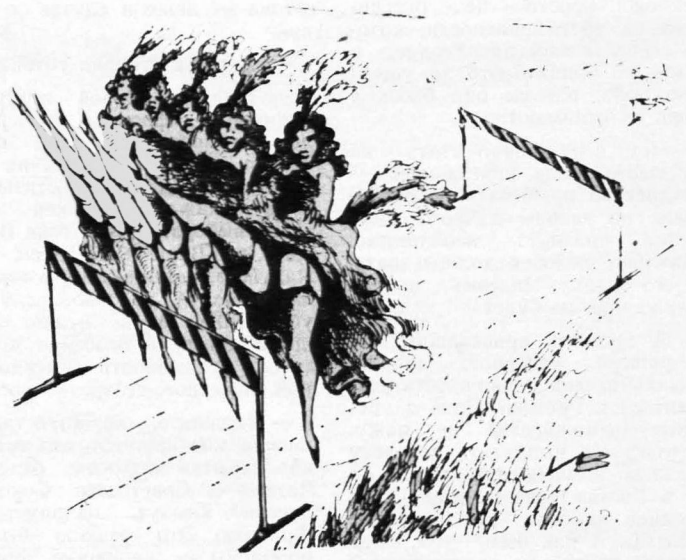

Latvijas Universitātes tūristu salidojums notiks no 12.—13. maijam Daugavas kreisajā krastā, 3 km augšpus Ķeguma HES.

*** 11. MAIJS**

salidojuma vietas labiekārtošana, dalībnieku ierašanās salidojuma vietā pa marķētu maršrutu. Komandu un individuālo sacensību dalībnieku pieteikumu iesniegšana salidojuma sekretariātā līdz 23-iem.

*** 12. MAIJS**

1-os naktī starts nakts orientēšanās sacensību dalībniekiem pavēles distancē (sievietēm, vīriešiem) divās grupās — amatieru un profesionāļu.

4-os naktī beidzas nakts diskotēka.

10.30. sākas salidojuma sportiskā programma:

— ūdenstūrismā ar saliekamajām smailītēm un piepūšamajām laivām. Komandā divas ekipāžas (viena jauktā). «Kuģu» izvēle pēc komandas ieskatiem. Profesionāļu vērtējumā arī atsevišķu ekipāžu vērtējums pa laivu klasēm.

— kājnieku tūrismā: rallija distance komandai (3+) ar tūrisma elementiem distancē — gravu un upju pārvarēšana pa baļķiem un virvēm, mezglu siešana, virzīšanās pa margām ,orientēšanās apvidū. Vērtējums arī profesionāļiem;

— orientēšanās sacensības amatieriem un profesionāļiem izvēles un pavēles distancēs. Atsevišķi vērtēs profesionāļu komandas (3+3), saskaitot komandas dalībnieku rezultātus;

— velotūristu sacensības ar ieskaiti LU Meistara vērtējumā. Amatieri un profesionāļi sacenšas vienās distancēs ar atsevišķu vērtējumu. Uzdotās distances (veiklības brauciens un velokross) ar personiskajiem vai «valsts» velosipēdiem;

— ģimeņu tūrisma sacensības — iekļauti vienkāršoti tūrisma tehnikas elementi (ģimenē abi vecāki un mazulis — 5—10 gadi).

19-os visu distanču slēgšana.

20-os salidojuma oficiālā atklāšana un kultūras programma. 22-os nakts diskotēka.

Visu dienu darbosies distances profesionāļiem sekojošos sporta veidos — pludmales volejbolā, šautriņu mešanā, basketbola soda metienos, virves vilkšanā . . .

*** 13. MAIJS**

9.15. superfināli profesionāļiem papildus sacensībās,

10.30 superfināli amatieriem un profesionāļiem velotūrismā, ūdenstūrismā, kājnieku tūrismā par LU TK balvām;

«profesionāļu sacensības» — sacensības ar dalības maksu par «spec» balvām (greznuma priekšmeti, nauda, ārzemju ceļazīmes).

Distanču aprakstī saņemami maijā LU Tūristu klubā vai Sporta klubā.

Dalības maksa profesionāļu sacensībās par katru mēģinājumu būs no viena līdz pieciem rubļiem.

ORGKOMITEJA

LU Sporta klubs 227400 Gints Gailītis
LU Tūristu klubs 223114 Aivars Kozickis

Redaktors AIVARS JANSONS

Iespiests Latvijas izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības ražošanas apvienības RA «Poligrāfists» 4. cehā Rīgā, Akas ielā 5/7.
Tiража 1500 eks., augstspiede. Redakcijas adrese: pasta indekss 226098, Raiņa bulv. 19, 121. ist., 3. stāvā, tālr. 222944.

«Университатес авизе» («Университетская газета»), издание Латвийского университета. На латышском и русском языках.
Адрес редакции: 226098, г. Рига, бульв. Райниса, 19, 3 этаж, комната 121. Телефон 222944.

A-366